

Η

ΕΠΑΥΛΙΣ ΤΗΣ ΟΖΕΡΑΙΗΣ.

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

Η. ΒΕΡΘΕ.

ΕΝ τῷ βαλτώδει ἐκεῖνῳ μέρει τῆς Πικαρδίας, τῷ ἐκτεινομένῳ ἀπὸ Ἀμιένην εἰς Περόννην καὶ παρὰ τῆς ὄχθας τοῦ Σόμμου, διεκρίνετο ἄλλοτε εἰς μικρὰν ἀπὸ τῆς μεγάλης ὁδοῦ ἀπόστασιν οἰκοδόμημα πλουσίας καὶ περικαλλοῦς ἀπόψεως, ὕπερ, παρὰ τὰ λευκὰ τείχη αὐτοῦ, τὴν ἐρυθρὰν ὄροφὴν του καὶ τὰς ρυθμικῶς ἐπὶ τῆς προσόψεως διηνερωγμένης θυρίδας του, ἐδικαιοῦτο εὐλογώτερον νὰ ὀνομασθῆ φρούριον ἢ ἄθλιοί τινες φρουραλικοὶ ὄγκοι, οἵτινες καὶ νῦν ἔτι διατηροῦσι τὸν πομπώδη τοῦτον τίτλον. Ἐπειδὴ ἔκειτο ἐπὶ βουνοῦ ἀρκοῦντως ὑψηλοῦ, ὅστις τὸ ἀπεμόνου ἀπὸ τὴν πυκνότητα τῶν περὶξ δένδρων, ἐφαίνετο μακρόθεν ὅτι ὠκοδόμητο παρὰ τὴν ὁδὸν, ἀλλὰ πράγματι ἀπεχωρίζετο αὐτῆς διὰ κοιλάδος στενῆς καὶ βαθείας, ἐσκαμμένης παρὰ τῆς φύσεως δίκην εὐρείας τάφρου. Ὑδροστάσιον μέγα, τοῦ ὁποῖου τὰ πλυμμηροῦντα ὕδατα ἐχύνοντο ὀλίγον παρέκει εἰς τὸν Σόμμον, ἔβρεχε τοὺς πρόποδας τοῦ βουνοῦ καὶ ἐξετείνετο μέχρι τῆς κοιλάδος, ὅμοιον πρὸς ταινίαν ἐπάργυρον, ἥτις ἀπὸ τοῦ μέρους τούτου περιελίσσεται περὶξ τῆς κοιλάδος καὶ δὲν ἄφινεν εἰμὴ ἰσθμὸν τινα στενὸν καὶ ὑπὸ αἰγείρων ὀριζόμενον, χρησιμεύοντα δὲ ὡς πάρο-

δον¹ εἰς τὸν πύργον. Καί τοι τὸ ὑδάτινον τοῦτο δίκτυον ἐφαίνετο λίαν λεπτόν, διακλαδιζόμενον ὅμως ἐν τῷ μέσῳ ἀπείρων ἐνύδρων δένδρων καὶ καλάμων, ἦτο φραγμὸς δυσυπέβλητος· διότι τὸ πράσινον αὐτὸ ἄλσος, οἱ ἀνθηροὶ ἐκεῖνοι κάλαμοι ἐκάλυπτον γαιωκαυσωρυχεῖα, ἀβύσσους ἰλύος, ἔδαφος ἄπιστον καὶ ὑποχωροῦν εἰς τὰ βήματα, δυστυχῆς δ' ὅστις ἤθελεν ἔχει τὴν ἀφροσύνην νὰ εἰσχωρήσῃ ἄνευ ὁδηγοῦ ἐκτὸς τῶν διαγεγραμμένων ὁδῶν! Ὁ τοιοῦτος διὰ τῆς ζωῆς του ἤθελε πληρῶσει τὴν θρασύτητά του.

Κάλλιστα λοιπὸν εἶχεν ἐκλεχθῆ τὸ μέρος τοῦτο δι' οἰκοδομὴν ἐνὸς πύργου, κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην τοῦ μεσαιῶνος, καθ' ἣν μόνον εἰς τοὺς ἀπροσπελάστους τόπους εὐρίσκετό τις ἐν ἀσφαλεῖ· ἀλλὰ, ὡς εἶπομεν ἤδη, τὸ ἐξωτερικὸν τοῦ πύργου παρὰ τὴν ὄχυρὰν θέσιν του, δὲν ἐπέτρεπε νὰ ἀνατρέξωμεν τὴν κτίσιν του εἰς μεμακρυσμένους χρόνους. Οὐδὲν ἐφαίνετο νεώτερον καὶ ἀστυκώτερον τῆς μεγάλης ταύτης λευκῆς οἰκίας, ἥτις ἐκέκμητο ἀλεξικεραύνιον, καὶ ἐστερεῖτο περιστερῶνος καὶ πυργίων· ὅταν δὲ τις ξένος ἠρώτα πῶς ὁ ἰδιοκτήτης ἦτο τόσον παράφρων, ὥστε νὰ ἐκλέξῃ τὴν κατοικίαν του εἰς μέρος σχεδὸν ἀπροσπέλαστον

καὶ νοσηρὸν ἕνεκα τῶν παρακειμένων ἐλῶν, οἱ ἐγγώριοι ἐδίλθον εἰς τὸ αἰνίγμα τοῦτο τὴν φυσικωτέραν ἐξήγησιν τοῦ κόσμου. Ὁ πύργος τῆς Ὀζεραίας (οὕτως ἐκαλεῖτο τὸ οἰκοδόμημα) ἐκτίσθη, ἔλεγον, περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ αἰῶνος τούτου, ὑπὸ ἀνδρείου τινος εὐγενούς, μανιώδους διὰ τὴν θήραν, ὅστις οὕτως εἶχε τὴν ἄγρην εἰς τὴν διάθεσίν του. Καὶ ἐδείκνυον πρὸς ὑποστήριξιν τῶν λόγων τῶν ἐν παρθύρον ἀπὸ τοῦ ὁποῦ οὗ ἐπιτήδειος κυνηγός, ὅταν ἦτο γέρον καὶ ποδαλγός, ἐκεραυνοβόλει μὲ τὸ μακρὸν του πυροβόλον τὰ νεοσσία τῶν κερκιθαλλίδων ἅτινα εἶχον τὴν ἀφροσύνην νὰ κολυμβῶσιν ἐν τῇ λίμνῃ, κάτωθεν τῆς κοιλάδος. Τοιοῦτον ἦτο τὸ ἐπισημότερον χρονικὸν τῆς Ὀζεραίας μέχρι τῆς στιγμῆς καθ' ἣν αὕτη κατέστη τὸ θέατρον οἰκτροῦ γεγονότος, περὶ οὗ ἀμέσως θέλομεν εἰπεῖ.

Ἡ διπλῆ σειρά τῶν αἰγείρων, ἧτις ἤρχιζεν ἀπὸ τῆς μεγάλης ὁδοῦ, ἀπετέλει μυρίας ἰδιοτρόπους περιστροφὰς διὰ μέσου τοῦ ἔλους, μέχρις οὗ ἔφθανεν εἰς τὴν κοιλάδα καὶ ἔληγε πρὸ τοῦ πύργου διατεταμένη εἰς τὴν δεξιάν γωνίαν περὶ τὰ μέσα ὑπὸ δευτέρας παρόδου. Αὕτη ἦττον τῆς πρωτίστης ὁδοῦ πλατεῖα, ἐσυχνάζετο ὅμως περισσότερον ἐκείνης, ὡς ἐδύνατό τις νὰ εἰκάσῃ ἐκ τῶν βαθειῶν τροχιῶν, αἵτινες τὴν ἠλλάκωνον. Ἐφερε δὲ εἰς ὥραιαν ἔπαυλιν, ἧς ἡ θέσις ἦτον ἀναμφιβόλως ὑγιειντέρα, εἰ μὴ εὐαρεστοτέρα ἀπὸ τὴν κατοικίαν τοῦ κυρίου οἰκοδομήματος, διότι ἠκοδομημένη κατὰ τὸ ἥμισυ ἄνωθεν τῆς κοιλάδος, ἐπὶ ἐδάφους ξηροῦ καὶ γονίμου, ἀπῆλλάσσετο τῶν νοσηρῶν ἀναθυμιάσεων, ἅς ἐξέπεμπον τὰ παρακειμένα ἔλη. Ἡ θεὰ ἐκεῖθεν ἦτο χαρίεσσα καὶ ζωογόνος, τὰ κτίρια ἦσαν εὐρύχωρα, καλῶς διατετηρημένα καὶ ἐφαίνοντο ἐκ τῆς κατασκευῆς τῶν ὡς ἀμιλλώμενα πρὸς τὰ τοῦ πύργου αὐτοῦ, τοῦ ὁποῦ ὅμως ἦσαν εὐτελεῖ ἐξαρτήματα ὥστε ἐναντίον τῆς ἀρχαίας παροιμίας «εἰς πάντα κύριον πᾶσαν τιμὴν,» θέλομεν σταθῆ κατὰ πρῶτον εἰς τὴν ἔπαυλιν καὶ ἴσως ἐκεῖ μάθομεν πράγματα ἐνδιαφέροντα τὴν τε ἔπαυλιν καὶ τὸν πύργον συγχρόνως.

Ἐν ἔτει 1824, ἐσπέρην τινα φθινοπώρου, ἐπίσης ὥραιαν καὶ ὀλιγώτερον θερμὴν ἀπὸ τὰς ἐσπέρας τοῦ Ἰουλίου, ὁ Διονύσιος Λαμβέρτος, ἀγρονόμος τῆς Ὀζεραίας, εἶχε σταθῆ εἰς τὴν ἄκραν τῆς ὁδοῦ τῆς ἀγούσης πρὸς τὴν κατοικίαν του καὶ ἔρριπτε βλέμμα κυρίαρχον ἐπὶ τῶν ζώων, ἅτινα τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐπανήρχοντο ἐκ τῶν

νομῶν. Ὁ Διονύσιος, ᾧ εἶχεν ἐμπιστευθῆ τοσοῦτω σπουδαία ἐπιστάσια, δὲν ἦτο πλέον τῶν τριάκοντα τεσσάρων ἢ τριάκοντα πέντε ἐτῶν ἐκ δὲ τῶν τρόπων του, ἐκ τοῦ ξηροῦ καὶ ἀποτόμου ὕφους μεθ' οὗ ὠμίλει πρὸς τοὺς ποιμένας, οἵτινες διήρχοντο πλησίον του, ἐφαίνετο ὅτι ἦτον ἄνθρωπος ἐνεργητικὸς, ἄγρυπνος καὶ αὐστηρὸς εἰς τοὺς ἀμελεῖς καὶ ὀκνηροὺς ἄλλως τε ἢ δροσερὰ καὶ φαειρὰ μορφή του, οἱ κυανοὶ ὀρθογλμοὶ του, τὸ εὐχρουν πρόσωπόν του ἀνήγγελλον γνήσιον Πικαρδὸν ὀργίλον καὶ ἀγαθὸν, ἰσχυρογνώμονα καὶ δίκαιον ταυτοχρόνως. Ἡ ἐνδυμασίς του, ἧτις καὶ ἐνδυμασία κατοίκου πόλεως καὶ χωρικοῦ ὠμοῖαζεν, ἦτο σχεδὸν ἡ συνήθης ἐνδυμασία τῶν κυνηγῶν ὄλων τῶν χωρῶν. Ἐφερε κνημίδας ἐκ βύρσης καλυπτούσας τὰ γόνατά του, φόρεμα λευκόφαιον καὶ πῖλον ἐκ δέρματος ἐνυδρίδος, ἦν αὐτὸς ὁ ἴδιος εἶχε φονεύσει εἰς τὰ παρακειμένα ἔλη, ἐκράτει δὲ ὑπὸ μάλῃς ὥραιον δίκανον πυροβόλον, καὶ εἰς τὴν ζώνην τοῦ φορέματός του ἐκρέματο, δίκην κροταλίων ἀλύσεως ὥρολογίου, δωδεκάς μικρῶν σκολοπάκων, τοὺς ὁποῖους εἶχε βεβαίως φονεύσει περιερχόμενος τοὺς λευμῶνας. Ἐκ τοῦ ἐνὸς μέρους τοῦ στόματός του ἐξήρχετο μία τῶν ἐκ μαύρου γύψου καὶ μετὰ μικροῦ σωλήνος πιπῶν ἐκείνων, τῶν ὁποῖων τὸ χυδαῖον ὄνομα ἐδύνατο νὰ καταπλήξῃ ὠτα ἀβρά. Εἰς δὲ τοὺς πόδας του, κύων πυρρόθριξ, τοῦ ὁποῦ δύσκολον ἦτο νὰ χαρακτηρίσῃ τις τὸ εἶδος, διότι εἶχεν ὄλων τῶν ἐγνωσμένων εἰδῶν τὰ χαρακτηριστικά, ἔσσει τὴν ὑγρὰν ἰλὸν ὑπ' ἧς ἦτον ἀκόμη κεκαλυμμένος, καὶ ἐβάβυζε περιχαρῶς βλέπων πρὸς τὸ μέρος τῆς οἰκίας.

Ὁ κύρ Διονύσιος, ἐρειδόμενος εἰς δένδρον τῆς παρόδου, ἐξέπεμπεν εἰς τὴν αὐραν τῆς ἐσπέρας νέφη καπνοῦ, ὅστις ἀνυψοῦτο εἰς μικροὺς ἀργυρόχρους κύκλους, καὶ ἐν τῇ στάσει ταύτῃ εἶχε τὴν σοβαρότητα στρατηγοῦ, ἐνώπιον τοῦ ὁποῦ παραλλάσσει πολυάριθμος στρατός. Τέλος ὅταν οἱ πάντες, ἄνθρωποι καὶ ζῶα, διήλθον ἐμπροσθέν του, καὶ ἀφοῦ ἀπήθυνε πρὸς οὐς ἔδει τὸν ἔπαινον καὶ τὸν φόρον, ἀνέλαβε τὸν δρόμον του μὲ ἦθος τοσοῦτον πολύφροντι, ὡς εἰ αἱ τύχαι τοῦ κόσμου ἐξηρτῶντο ἀπ' αὐτοῦ. Ὁ γεννάδας ἐσκέπτετο ἂν τὸ κοκκινογούλιον ἦτον ἀρμολιώτερον τοῦ τριφυλλίου καὶ τοῦ μηδίου πρὸς πάχυνσιν τῶν ποιμνίων. Ὁ ἥλιος εἶχεν ἤδη δύσει, ἀλλ' ὁ ἀήρ, ἐκτάκτου ὡν διαφανείας, ἐπέτρεπε τῷ παρατηρητῇ νὰ ἐπι-

σκοπήσῃ δι' ἐνὸς βλέμματος δλόκληρον τὴν κοιλότητα, τὰ πολυάριθμα δένδρα τῆς, τὴν ἀργυρόδιον λίμνην τῆς καὶ τὰ ἐκ βύρλων καὶ καλάμων δάση τῆς. Ἡ φύσις ἦτον ἤρεμος καὶ σιωπηλὴ καὶ οὐδ' αὐτὸς σχεδὸν ἠκούετο ὁ ἦχος, τὸν ὁποῖον ἀποτελοῦσι τὰ μεγάλα χόρτα, κλίνοντα τὸ ἐν πρὸς τὸ ἄλλο κατὰ τὴν προσέγγισιν τῆς νυκτός. Τοιοῦτοτρόπως ἐπειδὴ οὐδὲν προσεῖλκυε τὴν προσοχὴν του, ὁ κύρ Διονύσιος ἐξηκολούθει τὴν πορείαν του, τὰς σκέψεις καὶ τὴν πίπαν του, καὶ ὀλίγα μόνον ἀπέειχε βήματα ἀπὸ τῆς ἐπαύλεως, ὅτε ὁ κρότος ἵππου καλπάζοντος ὀπισθὲν αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου τῆς παρόδου προσέβαλε τὴν ἀκοήν του.

Ὁ ἀγρονόμος ἐστάθη αἴφνης, καὶ κλίνων ὅπως ἀναγνωρίσῃ κάλλιον ἐκ τίνος μέρους προήρχετο ὁ θόρυβος, παρετήρησε τέλος διὰ μέσου τῶν δένδρων ἵππεά τινα καταβαίνοντα ταχέως πρὸς τὴν κοιλάδα, καὶ κατὰ τὸ φαινόμενον κατευθυνόμενον πρὸς τὸν πύργον. Ἀναμφιβόλως ἐν τῷ συμβάντι τούτῳ ὑπῆρχε τι τὸ παράδοξον, διότι ἠκολούθησεν ἐκεῖνος διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τὸν ξένον καὶ τὸ ὑποζύγιόν του, μέχρις οὗ ἐπὶ μίαν στιγμὴν ἐγένετο ἄφαντος εἰς τὸ βάθος τῆς κοιλάδος. Τρίβων λοιπὸν τὸ μέτωπον ὁ ἀγρονόμος ἐψιθύρισε — Διάβολε! ἰδοὺ εἰς ξένος εἰς Ὀζεραιὴν, ἐνῶ ἀπὸ τὸν καιρὸν τοῦ θανάτου τοῦ καλοῦ Κυρίου Γουστάβου τὸν ὁποῖον ἠγάπων τόσο, κανεὶς δὲν ἤλθῃ! . . . Καὶ ὑπάγει μὲ μίαν ταχύτητα, ὡσὰν νὰ ἦνε βέβαιος ὅτι θὰ τὸν ὑποδεχθῶσι μὲ τὸν καλλίτερον τρόπον. Ἄλλοτε, βεβαίως, τὸν καιρὸν τοῦ γέροντος Σαινσωμὸν καὶ τῶν ἀζίων τέκνων του, πᾶς φίλος ἦτο πάντοτε κάλλιστα δεκτὸς εἰς τὸν πύργον ἄλλὰ σήμερον; . . . ὦ! . . . Τί μὲ μέλλει; δὲν εἶνε ὑπόθεσίς μου. Ἐν τούτοις ἤθελον νὰ μάθω τίς εἶνε αὐτὸς ὁ ξένος, ὅστις ὑπάγει εἰς τὴν Ὀζεραιὴν μὲ τόσην ἐμπιστοσύνην. Ἡ μήτηρ μου θὰ μοὶ τὸ εἶπῃ αὔριον, φθάνει μόνον νὰ μὴ τὴν καταλάβῃ πάλιν ἡ ἐχεμύθειά τῆς ἐκεῖνη, ἡ ὁποία μὲ κάμνει νὰ λυσῶ. Ἄλλ' ἄς ἰδῶμεν τί ἔγεινεν αὐτὸς ὁ φίλος.

Καὶ στραφεὶς πρὸς τὴν κοιλάδα, ἐρ' ἣς ἔκειτο ὁ πύργος, ἐστάθη περιμένων ἐκεῖ νὰ ἴδῃ ἀναφανόμενον τὸν ξένον ἄλλὰ πρὸς μεγίστην του ἐκπληξιν, δὲν τὸν παρετήρησε, καὶ μετ' οὐ πολὺ τὸ κάλπασμα τοῦ ἵππου ἀντηχῆσαν πλησίον του, τῷ ὑπέδειξεν ὅτι ἡ ἐπίσκεψις δὲν ἐγένετο διὰ τὸν πύργον, ἀλλὰ διὰ τὴν ἔπαυλιν.

— Καλὰ! εἶπεν ὁ Λαμβέρτος μετ' ἀδιαφορίας, ἠπατήθην· εἶνε κανεὶς φίλος ἔμπορος σιτηρῶν ἢ ζῶων, ἐλθὼν νὰ ζητήσῃ φιλοξενίαν διὰ τὴν νύκτα ταύτην. Ἔστω! θὰ προσπαθῶσωμεν νὰ τὸν κάμωμεν νὰ πληρῶσῃ τὸ ποτήριον τοῦ μηλίτου καὶ τὸν δεῖπνον, τὸν ὁποῖον θὰ τῷ προσφέρωμεν τὴν ἐσπέραν ταύτην. Ἐχω καιρὸν νὰ τὸν περιπλέξω ὅταν θὰ τρώγωμεν, καὶ μάλιστα ἂν ἦνε ὁ μέθυσος ἐκεῖνος χονδρο-Μεῦνάρδος! . . . Καὶ ἐγὼ εἶχον τὴν ἀπλότητα νὰ φρονῶ ὅτι ἦτον ἐπίσκεψις τις διὰ τοὺς κυρίους!

Ταῦτοχρόνως ὁ ξένος ἐφάνη εἰς τὴν περιστροφὴν τῆς παρόδου, ὁ δὲ ἀγρονόμος ἀνεγνώρισε μετ' ἐκπλήξεως, ὅτι αὐτὸς δὲν ἦτο μήτε σιτηρῶν μήτε ζῶων ἔμπορος, ἀλλ' ὠραῖος ἵππεὺς, καλῶς ἐνδεδυμένος, καὶ ἵππεύων ῥωμαλέον νορμανδικὸν ἵππον, ἐξ ἐκείνων οὓς σπανίως ἔχουσιν οἱ τρέχοντες εἰς τὰς ἀγορὰς καὶ τὰς πανηγύρεις. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ὁδὸς ἦν ἠκολούθει, ὠδήγει μόνον πρὸς τὴν ἔπαυλιν, ὁ Διονύσιος ὑπέθεσεν ὅτι ὁ ἵππεὺς οὗτος εἶχεν ὑπόθεσιν τινα μετ' αὐτοῦ καὶ ὄχι μετ' ἄλλων τοιοῦτοτρόπως δὲ ὠφελήθη ἐκ τοῦ χρόνου, ὅστις ἀπῆρτετο διὰ νὰ φθάσῃ ὁ ἵππεὺς μέχρις αὐτοῦ ἵνα τὸν ἐξετάσῃ κατ' ἀρέσκειαν.

Ἦτον ἐκεῖνος νέος εἰκοσιν ἕξ ἔως εἰκοσιν ὀκτῶ ἐτῶν, ἐξωτερικοῦ διακεκριμένου, καίτοι ἔφερον ἐνδυμασίαν περιηγητοῦ. Οἱ χαρακτῆρές του ἦσαν εὐγενεῖς καὶ ὁμαλοὶ, ἀλλὰ τὸ πρόσωπόν του ἦτον ὡς ὀρειχάλκινον ἐκ τῆς ἐπινεργείας κλίματος αὐχμῶδους. Ἐν τούτοις, παρὰ τὸ γνώρισμα τοῦτο τῆς ξενικῆς καταγωγῆς, δὲν εἶχε βεβαίως γεννηθῆ εἰς τὰς χώρας τῶν τροπικῶν, διότι μύσταξ ξανθὸς καὶ ἐπιμελημένος, ὀφθαλμοὶ γλυκοὶ, καὶ στάσις ὄλως γαλλικὴ διεμαρτύροντο κατὰ τῆς ὑποθέσεως ταύτης. Βαρὺς μάρσυπος ἐκρέματο ἐπὶ τοῦ ἵππου του, καὶ ἐκ τῆς ἵπποσκευῆς του ἐδείκνυεν ὅτι διήγυσε μακρὰν ὁδόν.

Ἐφάνετο δὲ κατεχόμενος ὑπὸ παραδόξων σκέψεων, διότι καίτοι ἐβίαζε τὸν ἵππον του, ὅμως εἶχε διηνεκῶς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐστραμμένους πρὸς τὸν πύργον μὲ ἦθος ὀργῆς καὶ λύπης. Ἴσως μάλιστα ἤθελε διέλθει καὶ ἐνώπιον αὐτῆς τῆς ἐπαύλεως χωρὶς νὰ τὴν παρατηρήσῃ, ἂν ὁ Διονύσιος, ἀναπολήσας τὰς ἀναμνήσεις του, δὲν ἐκράυγαζεν αἴφνης μὲ τόνον ἐμφαίνοντα τὴν μεγαλειτέραν ἐκπληξιν.

— Ὅλοι οἱ διάβολοι νὰ μ' ἐπάρουν, ἂν δὲν νομίζω ὅτι εἶμαι σκοτισμένος. . . . Εἶναι ὁ Κ. Ἀλφρέδος

Δουκλέρκ, ὁ φίλος τοῦ μακαρίτου νέου κυρίου μας!

Ἀκούσας προφερόμενον τὸ ὄνομά του ὁ ξένος ἐφρικίασε, καὶ σταματήσας αἰφνιδίως τὸν ἵππον του, ἐπροσπάθησε καὶ αὐτὸς νὰ ἀναγνωρίσῃ ἐκεῖνον, ὅστις ὠμίλητε.

— Λοιπὸν! εἶπε μετ' οἰκειότητος, εἶνε ὁ Κ. Λαμβέρτος, ὁ ἀρχαῖος συγκυνηγός μας. Φαίνεται ὅτι καὶ σεῖς, Κ. Λαμβέρτε, δὲν μ' ἐλησμόνησατε.

Οἱ τελευταῖοι οὗτοι λόγοι ἀπηγγέλθησαν μὲ τόνον μελαγχολικόν· ἀλλ' ὁ ἀγρονόμος οὐδεμίαν εἰς τοῦτον ἔδωκε προσοχήν.

— Ἐγὼ νὰ σὰς λησμονήσω, κύριε Ἀλφρέδε; ἀνέκραξε μετὰ θερμότητος· ἐγὼ νὰ λησμονήσω τοὺς περιφήμες ἐκείνους ἔμπροσθέν μου γενομένους πυροβολισμοὺς, ὅταν ἐφονεύετε τοὺς μικροὺς σκολόπακας καὶ μὲ μίαν μόνον βολὴν δεκαεπτὰ σχοινίκλους; ὄχι, ὄχι, κύριε Δουκλέρκ, δὲν λησμονοῦνται εὐκόλα οἱ καλοὶ πυροβολισταὶ ὡς ὑμεῖς; καὶ μ' ὄλην τὴν ἡλιοκκῆ μορφήν σας καὶ τὴν μακρὰν γενειάδα σας, σὰς ἀνεγνώρισα ἀμέσως. . . Λοιπὸν, ἰδοὺ ἐπανήλθετε ἀπὸ τὸ μακρὸν ταξείδιόν σας! Εἰς τὸν πύργον εἶχε διαδοθῆ ὅτι ἐπνίγητε εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ὅταν μοὶ εἶπον αὐτὸ, ἀπεκρίθην «ἐχάθη εἰς περίφημος κυνηγός.» Ἀλλὰ τώρα χαίρω, μὰ τὴν τιμὴν μου, βλέπων ὅτι ἤπατήθησαν.

Ἡ θυμηδία τοῦ Λαμβέρτου δὲν προὐκάλεσεν οὐδὲ μικρὸν μειδίαμα εἰς τὰ χεῖλη τοῦ Ἀλφρέδου.

— Διέτρεξα τῆ ὄντι μεγάλους κινδύνους κατὰ τὰ τρία ταῦτα ἔτη, εἶπε στεναζών· ἀλλ' ἀφ' ὅτου ἐπέστρεψα εἰς τὴν Γαλλίαν λυποῦμαι καθ' ἑκάστην διατί νὰ μὴ ἀποθάνω, ὡς εἶχε διαδοθῆ.

Ἢδῆ ὁ ἀγρονόμος παρετήρησε τὴν κατῆφειαν τοῦ ξένου, καὶ εἶτε ἐξ ἐκπλήξεως, εἶτε ἐκ σεβασμοῦ πρὸς θλίψιν, ἧς ἐγίνωσκεν ἴσως τὴν αἰτίαν, ἐτήρησεν ἐπὶ μίαν στιγμὴν σιωπὴν.

— Κύριε Ἀλφρέδε, εἶπεν ἐπὶ τέλους, ὑποθέτω ὅτι ὑπάγετε εἰς τὸν πύργον, καὶ ἂν ἦν οὕτως, ἤπατήθητε περὶ τὴν ὁδόν. Ἐπρεπεν. . .

Ἐν τῷ νέῳ περιηγητῆς ἐξῆλθεν ἐκ τῆς ὄνειροπολήσεως, εἰς ἣν ἡ θεὰ παντός τοῦ περικυκλοῦντος αὐτὸν τὸν εἶχε ρίψει καὶ διέκοψεν ἀποτόμως τὸν ἀγρονόμον.

— Ὄχι, ὄχι, Διονύσιε, δὲν ὑπάγω εἰς τὸν πύργον. Τί νὰ κάμω πλέον εἰς Ὄζεραίνην, ἀφοῦ ὁ μόνος φίλος, ὅστις ἐδύνατο νὰ ἐπιθυμήσῃ τὴν παρουσίαν μου, δὲν ὑπάρχει πλέον ἐκεῖ; Οἱ ἄλλοι δὲν μὲ περιμένουσιν, οὔτε μ' ἐπεριμέναν ποτε.

— Δύνασθε νὰ τὸ νομίζητε, ἀπεκρίθη ὁ ἀγρονόμος, ὅστις παρεξήγει ἢ ἐδείκνυτο παρεξηγῶν τὴν ἔννοιαν τῶν τελευταίων τούτων λόγων, θέλουσι σὰς ὑποδεχθῆ ὡς ἀναστάντα ἐκ νεκρῶν. . . Σὰς ἐνόμιζον ἀποθάνοντα ἀφ' ἧς ἡμέρας ἀνέγνωσαν εἰς τὴν ἐφημερίδα ὅτι τὸ πλοῖόν σας ἐναυάγησεν ὁ πτωχὸς Κ. Γουστάβος ἦτο πολὺ περιλύπος, καὶ ἡ νεαρὰ δέσποινά μας, ἧτις ἦτο τότε κυρία Ἀδελαΐς, ἐπὶ πολὺν χρόνον εἶχε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐρυθροὺς ἀπὸ τὰ δάκρυα.

— Καὶ ὅμως τοῦτο, ἀνέκραξεν ὁ Ἀλφρέδος μετ' ἐξάψεως, δὲν τὴν ἐμπόδισε νὰ νυμφευθῆ αὐτὸν τὸν μισητὸν Γρανσάμ, ὅστις. . .

— Σιωπῆ! σιωπῆ! εἶπεν ὁ Διονύσιος θέτων τὸν δάκτυλον ἐπὶ τοῦ στόματός του καὶ περιφέρων πέριξ αὐτοῦ βλέμμα ἀνήσυχον. Σκέφθητε ὅτι ὁ Κ. Γρανσάμ εἶνε τώρα κύριός μου, καὶ δὲν πρέπει νὰ ἀνέχωμαι νὰ τὸν κακολογῶσι, μάλιστα καθ' ὃν χρόνον ἡ ἐκμίσθωσίς μου λήγει, καὶ φοβοῦμαι μὴ μοὶ ἐπιβληθῶσιν ὄροι ὀλίγον σκληρότεροι. Λοιπὸν, κύριε Δουκλέρκ, ἂν δὲν θέλητε νὰ ὑπάγητε νὰ κατοικήσητε εἰς τὸν πύργον, νομίζω ὅτι δύνασθε νὰ ἔληθετε εἰς τὴν ἑπαυλιν' καὶ ἂν θέλητε νὰ μείνητε ἐκεῖ ἡμέρας τινάς, θὰ κάμωμεν κυνήγιον θαυμάσιον.

Ἐν τῷ νεανίᾳ ἔτεινε τὴν χεῖρα πρὸς τὸν ἀγρονόμον.

— Προλαμβάνετε τὰς ἐπιθυμίας μου, φίλτατέ μοι Λαμβέρτε, εἶπε μὲ φωνὴν συγκινημένην. Ἦσθαι νόμην τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ ὀμιλήσω μετὰ τινος περὶ τῶν ἐνταῦθα κατὰ τὴν ἀπουσίαν μου συμβάντων, νὰ μάθω ὅλας τὰς λεπτομερείας τοῦ τραγικοῦ συμβάντος, οὗ αἱ συνέπειαι ἦσαν τοσοῦτον ὀλέθριαι δι' ἐμὲ, καὶ ἐτυλλογίσθην ὑμᾶς καὶ τὴν ἀξίαν μητέρα σας, ἣν τοσοῦτον εὐλόγως ἐπονομάζουσι Καλὴν Γυναῖκα. Ἐλπίζω νὰ ὑπάρχῃ ἀκόμη; ἐξηκολούθησε στρεφόμενος πρὸς τὸν Διονύσιον μετὰ ζωηροῦ ἐνδιαφέροντος.

— Ναί, δοξάν νὰ ἔχη ὁ Θεὸς καὶ ἡ Παναγία, εἶνε πάντοτε ζωηρὰ καὶ δυνατὴ καθὼς ἄλλοτε, καὶ κάμνει ἀκόμη τὰς ἰατρικάς της ἐκείνας θαυμαστάς θεραπείας διὰ μέσου τῶν βοτάνων, ἅτινα συνάξει ἐν τοῖς ἀγροῖς. Πόσον σοφὴ εἶνε ἡ μήτηρ μου! γνωρίζει τὰ λατινικὰ ὅσον καὶ ὁ ἐφημεριός μας, ὅταν ἀναγινώσκῃ τὰ βοτανικά της βιβλία. Ἐνίοτε ἐγὼ ἐντρέπομαι νὰ ἦμαι ἐνώπιόν της τόσο ἀμαθὴς καὶ τόσο κτήνος. Ναί, αὕτη ὑπάρχει ἀκόμη διὰ τὴν εὐτυχίαν ὅλων τῶν πτωχῶν

τοῦ τόπου. Ἄν ἡ Καλὴ Γυναῖκα ἀπέθνησκε, γενικὴ λύπη θὰ κατελάμβανεν εἰς περιφέρειαν τριῶν λευγῶν τὸν τόπον, καὶ θὰ τὴν ἔκλαιον τόσον εἰς τὰ μέγαρα, ὅσον καὶ εἰς τὰς καλύβας.

— Ὑπάγει λοιπὸν συχνὰ εἰς τὸν πύργον καθὼς ἄλλοτε ;

— Καθ' ἑκάστην, κύριε, καὶ συχνότερον παράποτε, διότι ἡ Κ. Γρανάμ, ἡ κυρία μας . . .

Ἐὐ Ἀλφρέδος τὸν διέκοψε διὰ λυσσώδους χειρονομίας.

— Μὴ τὴν ὀνομάζετε οὕτως ἀνέκραξε μεθ' ὀρμῆς, μὴ τῇ δίδητε ἄλλο ὄνομα, ἢ τὸ τῆς Ἀδελαΐδος δὲ Λαινοσοῦν, ἢ θὰ μὲ κάμητε τρελόν.

Παρὰ τὸν ἐπιτακτικὸν τόνον, ὅστις συνώδευε τοὺς λόγους τούτους, οὐδὲν ἔχνος ἀνυπομονησίας ἐφάνη εἰς τὸ ὀργίλον τοῦ Διονυσίου πρόσωπον.

— Μὴ θυμώνητε δά ! κύριε Ἀλφρέδε, εἶπε μὲ φωνὴν ἐξ ἡμισείας φιλικὴν νομίζω ὅτι γνωρίζω τὴν αἰτίαν τῆς λύπης σας, καὶ τὴν εὐρίσκω λίαν νόμιμον. Λοιπὸν, ἀκολουθεῖτέ μοι, καὶ ἐνῶ δειπνοῦμεν, θὰ ὁμιλήσωμεν περὶ τούτων, σὰς ὑπόσχομαι.

— Ναί, ναί, ὑπέλαβεν ὁ ἵππευς ἐκπέμπων στεναγμόν ἐπιθυμῶ νὰ μάθω πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὸ φρικῶδες συμβᾶν, τοῦ ὁποίου δὲν ἐδυνήθην μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης νὰ ὑποφέρω τὴν ἰδέαν. Διονύσιε, θὰ μοι εἶπητε ὅλα, δὲν εἶν' ἀληθές ; ὦ ! διατί νὰ ἐπκνέλθω ἐνταῦθα διὰ νὰ εὕρω τὸν καλλίτερόν μου φίλον νεκρὸν καὶ τὴν ἀδελφὴν του ἐλευινῶς νυμφευθεῖσαν μὲ ἄνθρωπον τὸν ὁποῖον μισῶ καὶ περιφρονῶ ;

Χωρὶς ν' ἀποκριθῇ ὁ Διονύσιος Λαμβέρτος ἔλαβε τὸν χαλινὸν τοῦ ἵππου, ὅπως τὸν ὀδηγήσῃ διὰ τῆς χειρός. Ἡ ἡμέρα εἶχε κλίνει ἤδη πολὺ, καὶ αἱ δυσκολίαι τῆς βαλτώδους καὶ σχισματώδους ὁδοῦ καθίστων τὴν προφύλαξιν ταύτην ἀναγκαίαν. Ὁ περιηγητὴς, μὲ κεφαλὴν κεκλιμένην ἐπὶ τοῦ στήθους του, ἄφινε νὰ τὸν διευθύνῃ ὁ ἀγρονόμος μηχανικῶς, καὶ μετ' οὐ πολὺ ἐφθασαν εἰς μεγίστην αὐλὴν, περίξ τῆς ὁποίας ἦσαν ὀκοδομημένα τὰ ἄνισα κτίρια τῆς ἐπαύλεως. Εἰς τὸ κέντρον ὑψοῦντο δύο μεγάλαι δρῦς, αἵτινες ἐσκότιζον ἐπὶ μᾶλλον τὸ λυκαυγές, καὶ ὑπὸ τὴν πυκνὴν σκιάν, ἦν ἐσχημάτιζε τὸ φύλλωμά των, ἕστατο ὀμιλλος πολυάριθμος θεραπευνῶν καὶ ἐργατῶν λαλούντων φαιδρῶς καὶ ἀναμενόντων τὴν ὄραν τοῦ δειπνοῦ. Ἡ ἄφιξις τοῦ κυρίου συνοδευομένου ὑπὸ τινος ἀγνώστου, ἠνάγκασε καὶ αὐτοὺς τοὺς ὀμιλητικωτέρους νὰ σιωπήσωσιν ἢ δ' ἐκπληξί-

τῶν ἀγαθῶν ἐκείνων ἐργατῶν ἐξηγέρθη εἰς τὸν ὕπατον βαθμὸν ὅτε ὁ ἀγρονόμος ἀνέκραξε μὲ φωνὴν Στέντορος.

— Ἐ ! ὀκνηροί, τί κάμνετε αὐτοῦ ; ἐτελείωσεν ἡ ἐργασία σας, ὥστε κάθεσθε αὐτοῦ καὶ φλυαρεῖτε ; Σὺ, Ἰωάννη Λουδοβίκε, ὀδήγησον τὸν ἵππον εἰς τὸν ἀχυρῶνα, τὸν δὲ μάρσποιν καὶ τὴν ἵπποσκευὴν εἰς τὸ δωμάτιον τῶν ξένων. Σὺ, Φρανσέτα, ὕπαγε νὰ ἐτοιμάσῃς τὴν κλίνην, καὶ θάλε τὰς λευκάς σινδόνας, τὰς ὁποίας ἔφερα τελευταίως ἐξ Ἀβεβίλλης. Καὶ σὺ, Λουιζῶνη, προσέθηκεν ἀποσπῶν ἀπὸ τὴν ζώνην του τὴν ἄγραν καὶ βίπτων αὐτὴν εἰς χονδροειδεστάτην τινα χωρικὴν, χρὴ μαγειρίου ἐκπληροῦσαν, ὕπαγε νὰ ἐτοιμάσῃς ταχέως τὸν δειπνον. Ἐμπρός, κάμετε ὀργήγορα, καὶ ὅσοι δὲν εἶνε ἀναγκαῖοι ἐνταῦθα, ἄς μοι δείξουν ταῖς πλάταις των.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ὁ κύρ Λαμβέρτος ἐκάγχασε σαρδόνιον, ὅπερ ἐδείκνυεν ὅτι δὲν ἦτο τόσον κακὸς ὅσον ἤθελε νὰ φανῇ ἐν τούτοις, ἅμα εἶπε τοὺς λόγους τούτους, ὅλοι οἱ παριστάμενοι διεσκορπίσθησαν ὡς ἀγέλαι πτηνῶν, οἱ μὲν ὅπως ἐκτελέσωσι τὰς διαταγὰς του, οἱ δὲ ὅπως μὴ φανῶσι κατασκοπεύοντες τὰς πράξεις του, ὅπερ ὁ ἀγρονόμος οὐδόλως ἀνείχετο. Αὐτὸς δὲ λαζὼν ἐκ τοῦ βραχίονος τὸν Ἀλφρέδον, ὅστις εἶχεν ἀφιπύσει μὲ ὕψος τεταραγμένον, τὸν ὀδήγησε πρὸς τὸ κύριον μέρος τοῦ οἰκοδομήματος, ἔνθα ἦτον ἡ κατοικία του. Ὁ Ἀλφρέδος ἐκλονίζετο, καὶ πᾶν ὅ,τι ἔβλεπεν, ἐφαίνετο ἐξεγείρον ἐν τῇ καρδίᾳ του σπαραξικαρδίους ἀναμνήσεις. Ὁ Διονύσιος τοῦ ἐσφιγξε δυνατὰ τὴν χεῖρα.

— Γενναῖότης ! ἐψιθύρισε μὲ τὴν ἠχηρὰν φωνὴν του

Ὁ ξένος του τὸν νύχαριστίσε διὰ συμπαθητικοῦ νεύματος, καὶ εἰσῆλθον ἀμφοτέρω εἰς τὴν οἰκίαν. Τὸ ἐσωτερικὸν τῆς ἐπαύλεως ἦτο χάριεν καὶ καθάριον τοσοῦτον, ὥστε ἠδύνετό τις βλέπων αὐτό. Ὁ Διονύσιος εἰσῆγαγε κατὰ πρῶτον τὸν ξένον του εἰς εὐρύχωρον μαγειρεῖον εἰς τοῦ ὁποίου τοὺς ἐξ ὀρεχχαλκίων στιλπνῶν μαγειρικῶν σκευῶν κεκαλυμμένους τοίχους ἀντανειλάτο τὸ φῶς λυχνίας, ἀρχαίου σχήματος. Ἡ Λουιζῶνη ἐμαγειρευσεν ἐπὶ μεγάλου πυρὸς ἐκ γαιωκαύσου, τοῦ ὁποίου ἡ ἰδιαίτερα ὀσμή ἐπλήρου ὄλην τὴν αἴθουσαν ὁ Ἀλφρέδος Δουκλέρκ ὅμως δὲν ἐδείξεν οὐδεμίαν προσοχὴν εἰς τοῦτο, ἀλλὰ σταθεὶς ἐβρίφη περίξ του βλέμμα βραδὺ καὶ περίλυπον.

— Ἦλθετε ἄλλοτε ἐνταῦθα ; εἶπεν ὁ ἀγρονόμος ἀναρτῶν τὸ πυροβόλον του παρὰ τὴν ἐστίαν καὶ ἀπεκδυόμενος τὴν κυνηγετικὴν συσκευὴν του.

— Ναί, ναι, ὑπέλαβεν ὁ Ἀλφρέδος μετὰ θερμότητος, καὶ διήλθον εἰς τὴν οἰκίαν ταύτην λίαν εὐδαίμονας στιγμάς. Ἐνθυμίσθε, Λαμβέρτε, ὅταν ἐπανερχόμενος ἐκ τῆς θήρας μετὰ τοῦ Γουστάβου, εὐρίσκομεν ἐνταῦθα μετὰ τῆς Ἀδελαΐδος καὶ τῆς Καλῆς Γυναικὸς αἵτινες μᾶς ἐπερίμενον διὰ νὰ φάγωμεν, καὶ . . .

— Λουϊζώνη, διέκοψε ζωηρῶς ὁ Λαμβέρτος, ἡ μήτηρ μου δὲν ἐπέστρεψεν ἀκόμη ; Τῇ ἀληθείᾳ οἱ ἀσθενεῖς καὶ οἱ δυστυχεῖς θὰ τὴν κάμωσι νὰ χάσῃ τὸν νοῦν της.

— Εἶνε εἰς τὸν πύργον, αὐθέντη, ἀπεκρίθη ἡ μάγειρος ἐξακολουθοῦσα τὴν ἐργασίαν της. Τὴν προσεκάλεσεν ἡ κυρία διὰ νὰ . . .

— Καλὰ, τί ὑπάγει νὰ κάμῃ ἡ μήτηρ μου εἰς τὸν πύργον, τοῦτο δὲν σ' ἐνδιαφέρει. Λοιπὸν δός μας ὀλίγον μηλίτην ἐκ τῆς ἀποθήκης, καὶ εἰδοποίησέ μας ὅταν θὰ ἐπιστρέψῃ.

Καὶ λαβῶν λυχνίαν, προσεκάλεσε τὸν ξένον νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ εἰς μικρὸν ἰσόγειον δωμάτιον, προσεχὲς τῷ μαγειρείῳ, καὶ ὅπερ ἐδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὡς φαρμακευτικὸν προπαρασκευαστήριον. Κυβώτια ξύλινα, ἐπιμελῶς κεκλεισμένα καὶ φέροντα τὰ ὀνόματα πολυαριθμῶν θεραπευτικῶν βοτάνων, ἦσαν τεταγμένα κατὰ μῆκος τοῦ τοίχου. Ἐπὶ σανίδων δὲ ἦσαν ἐστοιβασμένοι φιάλαι παντὸς μεγέθους, περιέχουσαι φάρμακα τὰ συνηθέστερα ἐν χρῆσει εἰς τὴν ἰατρικὴν. [Πεντηκοντὰς τόμων καλῶς δεδεμένων, ἐσχημάτιζον μικρὰν βιβλιοθήκην εἰς τινὰ γωνίαν τοῦ δωματίου, γραφεῖον δὲ ἐφωδιασμένον μὲ τρυτάνην, μελανοδοχεῖον καὶ πάντα τὰ πρὸς γραφὴν ἀναγκαῖα, κατεῖχε τὸ μέσον αὐτοῦ, εἰς τὸ ὅποιον σταυρὸς ἐκ λευκοσιδήρου, κρεμάμενος ἐν τῷ ἐπιφανεστέρῳ μέρει, ἔδιδε χαρακτῆρα θρησκευτικόν. Ἐν τῷ δωματίῳ τούτῳ ἡ μήτηρ τοῦ ἀγρονόμου ἡ Καλὴ Γυναίκα, ὅπως τὴν ὀνόμαζον, παρεσκεύαζε τὰ φάρμακα, ἅτινα διένεμε δωρεὰν εἰς τοὺς πτωχοὺς ἀσθενεῖς τῶν περιχώρων.

Ὁ Διονύσιος Λαμβέρτος ὑπέδειξεν εἰς τὸν ξένον του μίαν ἔδραν βυρσίνην, ἣτις ἐφαίνετο ἀποκλειστικῶς προωρισμένη πρὸς χρῆσιν τῆς κυρίας τοῦ φαρμακείου· αὐτὸς δ' ἐβρίθθη ἐπὶ τινος σκίμματος καὶ εἶπεν ἡμισεῖς τῇ φωνῇ ἐκτείνων τὰς κνήμας του μετ' ἀγροτικῆς ἀφελείας.

— Ἐδῶ τοῦλάχιστον δυνάμεθα νὰ ὁμιλήσωμεν περὶ παντὸς ἐν ἀνέσει. Θὰ μάθητε, κύριε Δουκλέρκ ὅτι ὁ νέος κύριός μου καὶ ἐγὼ δὲν εἴμεθα ἐξάδελφοι, καὶ ὅτι τρέμω πάντοτε μὴ κανεὶς λόγος πλάγιος, φθάσῃ μέχρις αὐτοῦ . . . Διὰ τοῦτο δὲν ἠθέλησα νὰ ἀνκλάβω τὴν συνδιάλεξιν, ἐφόσον οἱ περιέργοι καὶ οἱ φλύαροι τῆς ἐπαύλειος ἐδύναντο νὰ μᾶς ἀκούσωσι. Μίαν στιγμὴν ἀκόμη περιμένετε, μέχρις οὔ καὶ αὐτὴ ἡ Λουϊζώνη μᾶς ὑπηρετήσῃ, διότι ἂν οἱ ἄλλοι ἔχωσιν αὐτὰ ἀνοικτὰ ὡς σωλῆνες τῆς θερμάστρας, αὐτὴ, δύναται τις εἰπεῖν, ὅτι τὰ ἔχη ἀνοικτὰ ὡς θύραν ἐνὸς ἀχυρώνος . . .

Μόλις ἐπεράτωσε τὸν χαρίεντα τοῦτον πανηγυρικόν, καὶ ἐκείνη ἦτις ἦτον ἀντικείμενον τῆς ὁμιλίας του εἰσῆλθε κρατοῦσα φιάλην μηλίτου καὶ δύο ποτήρια. Ἄμα δὲ ἀπέθεσεν αὐτὰ ἐπὶ τῆς τραπέζης, χειρονομία ἀπειλητικὴ τοῦ κυρίου της, τὴν ἔκαμε νὰ φύγῃ ἐν πάσῃ ταχύτητι.

— Τέλος πάντων, ἰδοὺ εἴμεθα μόνοι, καὶ ὄχι ἄνευ δυσκολίας εἶπεν ὁ ἀγρονόμος πληρῶν τὰ ποτήρια μέχρι στεφάνης. Εἰς ὑγείαν σας, κύριε Ἀλφρέδε, καὶ εἰς τὴν καλὴν τύχην, ἣτις ἐμπόδισεν ἕνα ἀξιόλογον νέον ὡς ὑμᾶς νὰ γίνῃ βρώσις τῶν ἰχθύων τῆς θαλάσσης.

— Εὐχαριστῶ, ἀγαπητέ μου Διονύσιε, ἀπεκρίθη ὁ περιγηγητής, φέρων τὸ ποτήριον πρὸς τὰ χεῖλη, ἐνῶ ὁ ἀγρονόμος εἶχεν ἤδη ἀπνευστεῖ κενώσει τὸ ἰδικόν του· ἀλλὰ σπεύσατε, παρακαλῶ, νὰ ἰκανοποιήσῃτε τὴν περιέργειάν μου ἣτις μὲ καταβιβρώσκει. Γνωρίζετε κάλλιστα ὅποια ἦτον ἡ φύσις τῶν σχέσεών μου πρὸς τὴν οἰκογένειαν τοῦ Σαινσομόν, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκεν ἡ Ὀζεραΐη. Ἡμῖν καθὼς καὶ αὐτὸς ὁ Γρανσάμ, ὁ νῦν κύριός σας, φίλος καὶ συμμαθητὴς τοῦ Γουστάβου δὲ Σαινσομόν, καὶ ἡρχόμεν κατ' ἔτος ἐνταῦθα νὰ διέλθω τινὰς ἐβδομάδας. Ἐν μίᾳ τῶν ἐπισκέψεων τούτων ἐρωτεύθην ἐμμανῶς τὴν Ἀδελαΐδα, καὶ εἶχον τὴν εὐτυχίαν νὰ συμμαρισθῇ τὴν ἀγάπην μου. Δύναμαι νὰ τὸ εἶπω τόρα, ὅτε πᾶσα ἐλπίς μοὶ ἀπώλετο, τόρα ὅτε ἐξ ὀλεθρίας περιστάσεως ἀνῆκει εἰς ἄλλον. Ὑπεσχέθη εἰς ἐμὲ διὰ τῶν ἐπισημοτέρων ὄρκων ἔρωτα, τὸν ὅποιον βεβχίως δὲν ἐπίστευον ποτὲ ὅτι ἤθελε διαβρῆξαι. Ὁ Γουστάβος αὐτὸς συγκατετέθη μετὰ χαρᾶς εἰς τὴν ἐνωσιν αὐτὴν, ἣτις ὤφειλε νὰ μᾶς καταστήσῃ ἀδελφούς . . . Ἠκούσατε νὰ γίνηται λόγος περὶ τῶν σχεδίων τούτων, κύρ Διονύσιε ;

— Βέβαια, βέβαια, υπέλαβεν ὁ Λαμβέρτος προσπαθῶν νὰ εἰσαγάγῃ εἰς τὴν ἐκ γύψου πίπαν του καπνὸν τρεῖς περισσότερον, ἀφ' ὅσον αὕτη ἐδύνατο νὰ περιλάβῃ. ἤκουσα περὶ αὐτοῦ νὰ γίνηται λόγος εἰς τὸν τόπον, καὶ νὰ εἰπῶ τὴν ἀλήθειαν, ὅλοι ἐπεθυμοῦμεν νὰ ἔχωμεν ὑμᾶς κύριον μᾶλλον ἢ αὐτὸν τὸν Κ. Γρανσάμ, ὅστις δὲν δύναται νὰ φονεῖσῃ ἕν πτηνὸν εἰς ἀπόστασιν δέκα βημάτων, καὶ ὅστις εἶνε πάντοτε δύστροπος, ὡς κακὸν γερρόντιον. Ἄλλ' ἐπιτρέψατε νὰ σᾶς ἐρωτήσω, κύριε Ἀλφρέδε, διὰ τί διάβολον, ἀφοῦ τὸ πρᾶγμα ἦτο τόσοσ' προχωρημὸν μετὰ τῆς νέας κυρίας, σεῖς ὑπήγετε νὰ ἐπισκεφθῆτε τοὺς ἀντίποδας τοῦ ἄλλου ἡμισφαιρίου, ἀφίνοντες; ὀπισθέν σας ἕνα ὑπόουλον ἀντίζηλον, ὅστις δὲν ἐζήτηε ἄλλο ἢ νὰ σᾶς παιζῇ ἕν κακὸν παιγνίδιον;

— Τί θέλετε, Διονύσιε; Εἶμαι, ὡς γνωρίζετε, υἱὸς μονογενῆς ἐμπόρου τῆς Ἀθβεβίλλης, καὶ ὁ πατήρ μου κάμνει μέγα ἐξαγωγικὸν ἐμπόριον. Καθ' ἣν στιγμὴν ἔμελλον νὰ τῷ ἀναγγείλω τὸν ἔρωτά μου καὶ ζητήσω τὴν συγκατάθεσίν του εἰς τὸ μελετηθὲν συνοικέσιον, ἐπληροφορήθημεν ὅτι εἰς τῶν ἐν Ἀμερικῇ ἀνταποκριτῶν μας εἶχεν ἀποθάνει, καὶ ὅτι ἂν δὲν ὑπήγαγον νὰ ὑποστηρίξω τὰ δικαιώματά μας ἐκεῖ, ἐπρόκειτο νὰ χάσωμεν μεγάλα ποσά, τὸ ὅποιον ἴσως ἤθελεν ἐπιφέρει τὴν καταστροφὴν τοῦ οἴκου μας. Ἐπειδὴ δὲ τὸ πρᾶγμα ἀπέβλεπε τὴν τιμὴν τοῦ ὀνόματός μας, δὲν ἐδίστασα ν' ἀναχωρήσω· πρὶν δὲ τοῦ ἀπόπλου μου ἦλθον ἐνταῦθα ὅπως ἀναμνήσω εἰς τὸν κύριον καὶ εἰς τὴν δεσποσύνην δὲ Σαινσομόν, τὴν ὑπόσχασιν, ἣν ἀμφότεροι μοὶ ἔδωσαν. Μοὶ ἀνενώσαν θετικώτερον αὐτὴν, καὶ ἀνεχώρησα ἄνευ δυσπιστίας. . . Ἐπανελθὼν δὲ ἔμαθον ταυτοχρόνως τὸν τε φρικώδη θάνατον τοῦ Γουστάβου καὶ τὸν γάμον τῆς ἀδελφῆς του.

— Τὸ ἐν τῶν συμβάντων τούτων εἶνε συνέπεια τοῦ ἄλλου, υπέλαβεν ὁ Λαμβέρτος μετὰ θλίψεως; ἀλλὰ διὰ νὰ εἰπῶ τὴν ἀλήθειαν, ὅ,τι συνέβη ἐξέπληξε πολὺν κόσμον ἐνταῦθα, καὶ πρῶτον ἐμέ. . . Ἡ μήτηρ μου αὐτῇ, ἣτις ὡς τὸ γνωρίζετε, εἶνε ὡς τροφὸς καὶ σύμβουλος τῆς κυρίας Ἀδελαΐδος, ἐξεπλάγη ὑπὲρ πάντα ἄλλον, ὅταν ἡ τελετὴ ἐγένετο ἐν ἀγνοίᾳ τῆς, καὶ ἂν κρίνω ἐκ τινῶν λόγων, οἵτινες τῆς διέφυγον, εἶχε λόγους ἰδιαιτέρους νὰ φοβῆται διὰ τὴν κυρίαν δὲ Σαινσομόν τοιοῦτο συνοικέσιον. . . Ἄλλ' εἶπθε ἀνυπόμονος καὶ ἄθ' σᾶς διηγηθῶ ὅ,τι γνωρίζω.

Καὶ ὁ ἀγρόνομος βεβαιωθείς ὅτι ἡ πίπα του ἦναπτε καλῶς, ἐστήριξε τοὺς δύο βραχίονας ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ ἔκλινε πρὸς τὸν ξένον του, ὅστις διετίθετο νὰ τὸν ἀκούσῃ μετὰ προσοχῆς.

— Νὰ μάθετε, κύριε Ἀλφρέδε, υπέλαβε μετὰ τόνον ἐμπιστευτικόν, ὅτι μετὰ τὴν ἀναχώρησίν σας αὐτὸς ὁ Κ. Γρανσάμ, ἤρχετο εἰς τοῦ πύργου πλεόν παρά ποτε συχνά, καὶ δὲν τὸν ἄφινε σχεδὸν διόλου ἐνόσω ὁ κύριος καὶ ἡ κυρία εὐρίσκοντο ἐκεῖ· ἤκουσα δὲ ὅτι καὶ εἰς Ἀμιένην, ἔνθα διεχειμαζον ὁ ἀδελφὸς καὶ ἡ ἀδελφὴ ἐπολιόρκει ἐπίσης τὴν οἰκίαν των. Ἄγνοῶ ἂν αἱ περιποιήσεις αὐτοῦ ἐγένοντο δεκταὶ παρὰ τῆς κυρίας; ὅσάκις δὲ ἔτυχε νὰ ἦμαι ἐγὼ παρῶν, μοὶ ἐφάνη ὅτι αὕτη οὔτε καλλίτερον, οὔτε χειρότερον μετεχειρίζετο τὸν Γρανσάμ, παρ' ὅταν ἡμεῖς ἦσθε εἰς Ὀζεραίν. Ἐδείκνυεν ὅτι μόλις προσεῖχεν εἰς τὴν παρουσίαν του, καὶ ἐκ τῶν τεκμηρίων τούτων ὑπέθετέ τις ὅτι οὔτε ἀγάπην, οὔτε μίσος ἠσθάνετο δι' αὐτόν. Ὡς πρὸς τὸν Κ. Γουστάβον δὲ, τὸ πρᾶγμα εἶχεν ἄλλως, διότι οὐχὶ μόνον τῷ ἔκαμνε τὸν βαρὺν, ἀλλ' εἶμαι βέβαιος ὅτι πολλάκις εἶχον καὶ σφοδρὰς λογομαχίας, καὶ τοι κατὰ τὸ φαινόμενον ἐφαίνοντο φίλοι. Ἐκ τύχης, μίαν ἡμέραν ἐγενόμην μάρτυς αὐτῶν.

»Κατὰ τὸ φθινόπωρον τοῦ 1821, εἶνε τρεῖς τῶρα ἔτη, διεδόθη εἰς τὸν πύργον ὁ θάνατός σας, καὶ δύνασθε νὰ καυχηθῆτε, κύριε Ἀλφρέδε, ὅτι ζωηρῶς σᾶς ἐλυπήθησαν οἱ ἐν Ὀζεραίν φίλοι σας. Ἡ κυρία ἐλειποθύμησεν ἀναγνώσασα τὸ νέον τοῦτο εἰς μίαν ἐφημερίδα, καὶ ὁ Κ. Γουστάβος ἔτιλλε τὴν κόμην ἐξ ἀπελπισίας· δύναμαι δὲ νὰ βεβαιώσω ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ Κ. Γρανσάμ εἶχε τὸ ἦθος λίαν κατηφές καὶ περίλυπον· ὁ Θεὸς ὅμως γνωρίζει ἂν ἡ μεγάλη αὐτοῦ θλίψις ἦτον ἀληθὴς ἢ μορφασμὸς καὶ ὑπόκρισις. . . Τὰ νέα ταῦτα γνωρίζω ἐκ τῆς μητρὸς μου, ἣτις προσεκληθῆ τὴν ἡμέραν ἐκείνην εἰς τὸν πύργον, διὰ νὰ περιποιηθῇ τὴν νέαν κυρίαν, εἰς ἀξιοθρήνητον κατάστασιν εὐρισκομένην. Ὁ Ἀλφρέδος ἐξέπεμψε βαθὺν στεναγμὸν, ὃ δὲ Διονύσιος ἐξηκολούθησε.

— Σᾶς ἔλεγον λοιπὸν ὅτι μετὰ ἕνα σχεδὸν μῆνα, ἀφοῦ τὸ νέον τοῦτο διεδόθη εἰς Ὀζεραίν, ἐπανηρχόμην ὠραίαν τινα ἐσπέραν ἐξ Ἐτανβέργης, ἔνθα ὑπῆγον νὰ κόψω καλάμους διὰ τὸν κοιτασμὸν τῶν ζώων. Ἠκολούθουν ἀτραπὸν τινα, ἣτις ἐκτείνεται κατὰ μῆκος τῆς παρόδου, καὶ ἐβάδιζον βραδέσι βήμασιν, ὅταν ἤκουσα αἰφνης ἐκ τοῦ

ἐτέρου μέρους τὴν φωνὴν τοῦ Κ. Γουστάβου, ὁμιλοῦντος πρὸς ἕτερόν τινα, τὸν ὁποῖον ὑπέθεσα ὡς τὸν Κ. Γρανσάμ, διότι δὲν ὑπῆρχεν ἐκτὸς αὐτοῦ τότε ἄλλος ξένος εἰς τὸν πύργον. Δὲν ἤθελον ν' ἀκούσω τὴν ὁμιλίαν τῶν ἄλλ' ἤξεύρετε πῶς ὠμίλει ὁ ἀγαθὸς καὶ ἐντιμὸς κύριός μας, ὅταν ἦτον ἡρεθισμένος. Ἡ φωνὴ τοῦ ἠδύνατο νὰ ἀκουσθῆ καὶ εἰς ἀπόστασιν βολῆς τηλεβόλου.

— Σοὶ ἐπαναλαμβάνω, Κάρολε, ἀνέκραξε μετ' ὀργῆς, ὅτι δὲν θέλω, τοῦλάχιστον διὰ πολὺν χρόνον ἀκόμη, νὰ σὲ ἀκούσω σχηματίζοντα τοιαῦτα σχέδια. . . Καὶ νὰ σοὶ εἰπῶ τὴν ἀλήθειαν, ἡ ἀδελφὴ μου μ' ὄλον ὅτι τρέφει διὰ σὲ ἰδιάζουσιν ὑπόληψιν, δὲν φαίνεται διατεθειμένη νὰ σοὶ δώσῃ τὴν χεῖρά της· ἄλλως τε γνωρίζεις ὅτι αὕτη ὑπεσχέθη εἰς ἄλλον.

Ἐκεῖνος τὸν διέκοψε, τοσοῦτον ὅμως χαμηλοφώνως, ὥστε οὐδὲ λέξιν ἐνόησα ἐξ ὧσιν ἔλεγε. — Πιθανόν, ὑπέλαθεν ὁ κύριος, ἀλλὰ τὸ θλιβερόν τοῦτο γεγονός δὲν εἶνε ἀκόμη βέβαιον, ἔχω ἀμφιβολίας. . . Αἱ ἐφημερίδες ἀναγγέλλουσι τόσα νέα τὰ ὁποῖα τὴν ἄλλην ἡμέραν διαψεύδονται. Ἡ οἰκογένεια Δουκλέρκ, δὲν ἀπώλεσεν εἰσέτι, μοὶ λέγουσι, πᾶσαν ἐλπίδα διὰ τὸν δυστυχή μας φίλον. Τέλος, Κάρολε, ἂν θέλῃς νὰ ἤμεθα φίλοι, ἂς μὴ ἐπανεέλθωμεν πλέον εἰς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο· διότι σοὶ διακρῦπτω ὅτι καὶ ἂν ἐπιτύχῃς νὰ κάμῃς τὴν Ἀδελαΐδα νὰ λησμονήσῃ τὰς ἀρχαίας ὑποχρεώσεις της, θ' ἀντιστῶ παντὶ σθένει ἕνα τὸ συνοικέσιον τοῦτο μὴ γείνη ποτέ.

Ἀπεκρίθη πάλιν ὁ Κάρολος, ἀλλὰ πάντοτε χαμηλῆ τῆ φωνῆ, ἐνῶ ἀφ' ἐτέρου οἱ δύο νέοι εἶχον ἤδη πολὺ ἀπομακρυνθῆ ἀπ' ἐμοῦ, ὥστε μοὶ ἦτον ἀδύνατον νὰ τοὺς ἀκούσω. Ἐν τούτοις ἐκ τῆς περιστάσεως ταύτης, τῆς τοσοῦτον ἀδιαφόρου καθ' ἐξυτὴν, ἐπέισθην, κύριε Ἀλφρέδε, ὅτι ἐκεῖνη ἠσθάνετο δι' ὑμᾶς ἐνδιαφέρον, ὅπερ δὲν ἠσθάνετο δι' ἄλλον.

— Ναι, ναι, ἔχετε δίκαιον, Διονύσιε, ἐπιθύρῃσεν ὁ Δουκλέρκ μετὰ συγκινήσεως, οἱ λόγοι οὗτοι, οἵτινες ἐκ τύχης περιῆλθον μέχρις ὑμῶν, εἶνε λίαν πολύτιμοι εἰς τὴν καρδίαν μου· μοὶ ἀποδεικνύουσι δὲ ὅτι δὲν εἶχον ἄδικον βασιζόμενος ἐπὶ τοῦ λόγου τοῦ δυστυχοῦς φίλου μου, καὶ ὅτι ὁ ἀντίζηλός μου μετεχειρίσθη ἐνοχόν τινα δόλον. . .

— Μὴ σπεύδῃτε τόσον νὰ τὸν κατηγορήτε. Σὰς εἶπον ὅτι ποτὲ δὲν διετιθέμην εὐμενῶς ὑπὲρ αὐτοῦ ἕνεκα τοῦ ἀλαζονικοῦ καὶ ἀποτόμου χαρακτῆρός

του, ἀλλὰ πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι ἐφῆρθη λίαν ἐντίμως κατὰ τὴν φρικώδη καταστροφὴν, ἧτις ἐπέφερε τὴν ἀπώλειαν τοῦ νέου Σαινσομόν. Εἰς τοῦτο συμφωνοῦσι πάντες, καὶ πάντες γνωρίζουσι ὅτι διὰ νὰ τὸν σώσῃ ἐξέθεσε τὴν ἰδίαν του ζωὴν, καὶ ἴσως ἡ ἀφοσιώσις του αὕτη ἔκαμε τὴν κυρίαν ν' ἀποφασίσῃ νὰ τῷ δώσῃ τὴν χεῖρά της.

Ἐκεῖνος ἐχαμήλωσε τὴν κεφαλὴν καὶ ἐπερίμεινε μετ' ἠθοῦ περίλυπον παρὰ τοῦ Διονυσίου τὴν ἐξήγησιν τῶν τελευταίων τούτων λόγων.

— Διετρέξατε πολλάκις τὸν τόπον, κύριε Ἀλφρέδε, ἐξηκολούθησεν ὁ ἀγρονόμος, κυνηγοῦντες εἰς τὰ ἔλημας, ὥστε ἀπηντίασατε βεβαίως τὰς ἀθύσους ἐκεῖνας τῶν γαιωκαύσων καὶ τῆς ἰλῦος, τὰς ὁποίας κοινῶς *μολλιέρας* ἐνομάζομεν. Εἰς τὰς ἐπιφανείας τῶν σχηματίζεται ἐπικάλυμμά τι, εἰς τὸ ὁποῖον φαίνεται χλόη λεπτὴ καὶ πυκνὴ, ἕνεκα τῆς ὁποίας εἶνε ἀδύνατον, ἂν δὲν τῷ τὸ εἶπωσι, νὰ πιστεῦσῃ τις ὅτι ὑπάρχει κάτωθεν ὁ θάνατος. Εἰς τὰ περὶ χωρὰ ἔχομεν πολλὰς τοιαύτας μολλιέρας, καὶ μ' ὄλον ὅτι κατὰ μέγα μέρος εἰσὶν αὗται γνωσταί, καὶ τὰς ἀποφεύγουσι μετὰ προσοχῆς, μ' ὅλα ταῦτα δὲν παρέρχεται ἕτος χωρὶς νὰ καταπίωσι τινα θύματα.

Ἐκεῖνος ἠκούσθη μετὰ τὴν συνδιάλεξιν, τὴν ὁποίαν εἶχον ἀκούσει, καὶ ἐναντίον τῆς γνώμης μου, σὰς βεβαιῶ, οἱ κύριοι τοῦ πύργου ὑπῆγαν νὰ κυνηγήσωσι πρὸς τὸ ἔλος τῆς Σαιντέθης, μίαν καὶ ἡμίσειαν λεύγαν ἀπ' ἐδῶ. Ἦμην τότε ἀπὸν εἰς τὴν πανήγυριν τοῦ Μονδιδιέ, καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν γνωρίζω εἰμὴ ἐκ φήμης ὅ,τι συνέβη. Φαίνεται λοιπὸν ὅτι οἱ δύο νέοι ὑπῆγαν εἰς Σαιντέθην νὰ φονεύσωσι μικροὺς σκολόπακας, οἵτινες ἤρχιζον τότε νὰ διαβαίνωσι. Τὰ μέρη ἐκεῖνα πάντες γνωρίζουσι ὅτι εἶνε πλήρη μολλιέρων· τόρα, πῶς ὁ Κ. δὲ Σαινσομόν, τοῦ ὁποίου ἡ θῆρα ἦτον ἡ πρωτίστη ἀπασχόλησις κατὰ τὸ ἥμισυ τοῦ ἔτους, τὸ ἐλησμονήσεν, ἰδοὺ ὅ,τι δὲν δύναμαι νὰ ἐνοήσω. Ἴσως ἕνεκα μακρᾶς πορείας διὰ μέσου πυκνῶν καλαμώνων, οἵτινες περικυκλοῦσι τὸ ὑδροστάσιον, καὶ ἔχουσι τεσσάρων καὶ πέντε ποδῶν ὕψος, τὸν ἐμπόδισαν νὰ ἐξετάσῃ τὴν θέσιν καὶ ἀναγνωρίσῃ τὸν κίνδυνον. Ὅπως δὲ ποτε, εἶχεν ἤδη πληγώσῃ ἕνα μικρὸν σκολόπακα καὶ ἔτρεχε διὰ νὰ τὸν δεῖξῃ εἰς τὸν κύνα του, ὅταν ἠσθάνθη αἴφνης τὸ ἔδαφος κλονιζόμενον καὶ τοὺς πόδας του βυθιζομένους εἰς τὸν πηλὸν ἐνὸς γαιωκαυσαυροχείου.

(ἀκολουθεῖ)